

AURORAN KOULU OPETUSSUUNNITELMAN TIIVISTELMÄ 2004

Auroran koulu on sairaalaerityiskoulu. Oppilaamme ovat Helsingin-Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) lasten- ja nuortenpsykiatristen osastojen ja avohoitoyksiköiden sekä Diakonissalaitoksen Pitäjänmäen intensiivihoidon yksikön peruskouluikäisiä potilaita. Tutkimus- tai perhehoidossa (kesto 3-6 viikkoa) olevat oppilaat noudattavat oman koulunsa opetussuunnitelmaa. Keskipitkässä tai pitkässä osastohoidossa olevat sekä polikliiniset ja avohoito-oppilaat noudattavat sairaalakoulun opetussuunnitelmaa myös englannin ja ruotsin kielen sekä evankelisluterilaisen uskonnon ja elämäkatsomustiedon osalta. Muiden kielten ja uskontojen osalta oppilaat noudattavat oman koulunsa opetussuunnitelmaa. Maahanmuuttajaoppilaiden suomi toisena kielenä -opetuksessa sekä oman äidinkielen opetuksessa noudatetaan kunnallista opetussuunnitelmaa koulun oman erityistehtävän puitteissa.

Sairaalakoululla on resurssikeskustehtävä: koulumme toimii voimavarojensa puitteissa lasten- ja nuortenpsykiatrisessa hoidossa olevien oppilaiden koulunkäyntiä koskevissa osaamis- ja neuvontatehtävissä.

Toiminta-ajatus

Koulumme on turvallinen, ammatillinen ja aikuisjohtoinen yhteisö, joka vuorovaikutuksessa huoltajien, hoitotahon ja kotikoulun kanssa ohjaa oppilaita voittamaan oppimisesteitä ja kasvamaan itsensä hyväksyviksi, sosiaalisiksi ja monipuolisesti oppimiskykyisiksi koululaisiksi.

Resurssikeskuksena koulumme tehtävä on tiedottaa, ohjata ja kouluttaa kunnallisesti ja valtakunnallisesti. Osaamisalueemme on psyykkisistä syistä johtuvien oppimisesteiden tunnistaminen sekä pedagogisten mallien ja interventioiden tuntemus ja kehittäminen.

Keskeiset tavoitteet

Koulumme oppilaat ohjataan kunnioittamaan elämää, luontoa ja ihmisoikeuksia sekä arvostamaan omaa ja toisten oppimista sekä työntekoa. Fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä edistetään. Koulumme kulttuurissa vaalitaan hyviä tapoja, suvaitsevaisuutta, vastuullisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Oppiminen on yksilöllinen ja yhteisöllinen rakennusprosessi. Opittavana on tiedon lisäksi oppimis- ja työskentelytavat. Oppijan aikaisemmat tiedot, taidot, työtavat, motivaatio sekä sairaudesta aiheutuvat oppimisesteet huomioidaan yksilöllisesti oppilaan oppimissuunnitelmassa. Tavoitteellisessa, aktiivisessa ja monipuolisessa oppimisessa avautuu mahdollisuus kulttuurimme ymmärtämiseen.

Kasvatuksessa ja opetuksessa huomioidaan monipuolisesti ikätasoiset sosiaaliset, emotionaaliset, eettis-moraaliset ja kognitiiviset tavoitteet unohtamatta käden taitojen merkitystä. Kaikki toimintamme perustuu aikuisjohtoisuuteen, lapsilähtöisyyteen ja yhteisölliseen toimintatapaan.

Opetus

Koulumme on sairaalaerityiskoulu ja opetusta toteutetaan yksilöllisesti, pienryhmissä tai luokkamutoisesti riippuen oppilaan terveydentilasta. Oppilaamme tulevat yleisopetuksesta tai heillä on erityisopetuspäätös. Erityisopetuksen oppilailla jatkamme Henkilökohtaista opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa (HOJKS) ja yleisopetuksen oppilaille laaditaan oppimissuunnitelma. Kunkin oppilaan opetuksen laatu, tuntimäärät ja oppimistavoitteet laaditaan yhdessä oppilaan, huoltajan ja hoitotahon kanssa. Koulumme järjestää esiopetusta, jos sairaalan potilaana on esikouluikäinen lapsi. Noudatamme kunkin lapsen kotikunnan esiopetussuunnitelmaa ja yhteistyömuodot sovitaan yksilöllisesti.

Tuntijako

Koulussamme noudatetaan valtakunnallista tuntikehystä sekä Helsingin kaupungin tuntijakoa ja linjauksia. Muutokset tuntimäärissä, jotka johtuvat oppilaan terveydentilasta, kirjataan oppimissuunnitelmaan.

Auroran koulun tuntijako on liitteenä.

Kieliohjelma

Auroran koulu noudattaa oppilaan kotikoulussaan valitsemaa kieliohjelmaa.

Jos oppilas aloittaa kielen opiskelun Aurorassa A1 kielenä on englanti ja B1 kielenä ruotsi. Englannin ja ruotsin opiskelussa oppilaat noudattavat Auroran koulun opetussuunnitelmaa. Muiden kielten osalta pyritään noudattamaan oppilaan kotikoulun opetussuunnitelmaa.

Oppilaaksiotto

Sairaalan sijaintikunta on velvollinen järjestämään sairaalassa potilaana olevalle oppilaalle opetusta siinä määrin kuin se hänen terveytensä ja muut olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista. (PL4§)

Oppilaan opiskelu voidaan järjestää osittain toisin kuin perusopetuslaissa ja sen nojalla säädetään, jos se on perusteltua oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä. (PL 18 §)

Auroran koulun oppilailla on aina kotikoulu, jonka oppilaita he ovat. Helsingin koulut noudattavat kaupungin yhteisiä linjauksia oppilaaksiotossa.

Kriteerit

Auroran koulun oppilaat ovat Helsingin-Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) lasten- ja nuortenpsykiatrisia potilaita, jotka ovat avo- tai osastohoidossa.

Sairaalakouluvaiheen aikana oppilailla säilyy oma kotikoulu, jossa he ovat virallisesti kirjoilla.

Hoidossa olevalla yhdeksäsluokkalaisella (myös 17-vuotiailla) on oikeus suorittaa peruskoulu loppuun sairaalakoulussa. Luvan myöntää rehtori. Tällöin sairaalakoulussa kirjoitetaan päättötodistus ja se toimitetaan oman koulun kirjattavaksi. Sairaalakoulu huolehtii tällöin yhteistyössä kotikoulun kanssa oppilaan ohjaamisesta jatko-opintoihin sekä päättötodistustietojen toimittamisesta oppilaan kotikouluun ja oppilasrekisteriin.

Sairaalassa oleva oppilas

- Sairaalassa olevalla peruskoululaisella on oikeus sairaalaopetukseen.

Avohoidollinen koulupaikka

- Oppilas on helsinkiläinen ja hän on hoidossa HUS:n lasten- ja nuorten sairaalassa tai nuortenpsykiatrian poliklinikalla.
- Terveydellisistä syistä oppilaan koulunkäynti ei ole mahdollista omassa koulussa:

Hakumenettely:

- Hoitovastuussa oleva lääkäri lähettää anomuksen sairaalakoulupaikasta koulun rehtorille. Anomuksessa ilmenevät terveydelliset syyt, jotka estävät koulunkäynnin omassa koulussa.
- Oppilaan koulu antaa kirjallisen selvityksen oppilaan koulunkäynnistä ja hänen saamistaan tukitoimista.
- Sairaalakoulun opettaja arvioi yhdessä huoltajien, oppilaan ja hoitotiimin kanssa, onko oppilaspaikka sairaalakoulussa hoidollisesti ja pedagogisesti perusteltua.
- Oppilas, huoltajat ja hoitotaho sitoutuvat koulusopimukseen, jota arvioidaan säännöllisin väliajoin yhdessä koulun kanssa.
- Koulun rehtori myöntää koulupaikan sairaalakoulussa.

Polikliininen koulupaikka

- Oppilas on helsinkiläinen ja jonossa HUS:n lasten ja nuortensairaalan psykiatriselle hoitajaksolle ja hänen koulunkäyntinsä omassa koulussa on keskeytynyt.

Hakumenettely:

- Hoitava lääkäri anoo oppilaalle polikliinista koulupaikkaa terveydellisistä syistä. Anomus toimitetaan koulun rehtorille.
- Oppilaan koulu antaa kirjallisen selvityksen oppilaan koulunkäynnistä ja hänen saamistaan tukitoimista.
- Sairaalakoulun opettaja arvioi yhdessä huoltajien, oppilaan ja hoitotiimin kanssa, onko oppilaspaikka sairaalakoulussa hoidollisesti ja pedagogisesti perusteltua.
- Hoito-osasto sitoutuu ottamaan vastuun oppilaasta, jos hänen sairautensa estää koulunkäynnin koulupäivän aikana.
- Koulun rehtori myöntää määräaikaisen polikliinisen koulupaikan.

Oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta sekä oppilashuolto

Alaluokkien oppilaat ovat aamulla ja iltapäivisin hoito-osastoilla.

Oppilaamme ovat sairaalan tai avohoitopoliklinikan potilaita joten hoitotaho huolehtii oppilashuollollisista asioista. Auroran koulu ja kotikoulu osallistuvat oppilashuoltoneuvotteluihin pedagogisina asiantuntijoina.

Oppilaiden osallisuus

Koulumme oppilaat osallistuvat kasvukeskusteluihin sekä viikoittaisiin yhteistyöpalavereihin. Oppilaat ovat mukana kaikissa omaan koulunkäyntiinsä liittyvissä neuvottelutilaisuuksissa. Koulutyön suunnittelussa ja toteutuksessa sekä oppiaineiden arvioinnissa käytetään työskentelytapoja, joissa oppilas voi harjoitella vastuunottoa,

ryhmän jäsenyyttä sekä johtajuutta. Koulussamme toimii oppilaskunta, joka valitaan vuosittain. Osallistumme myös Hesan Nuorten ääni toimintaan.

Kodin ja koulun yhteistyö

Oppilaan huoltajia tuetaan yhteistyöhön jo hoidon alkuvaiheessa. Peruseriaatteena yhteistyölle on löytää normit ja käytänteet, joihin oppilas, huoltajat, hoito ja koulu yhdessä sitoutuvat. Yhteisneuvotteluilla ohjataan huoltajia lapsen koululaisuuden tukemisessa.

Yhteistyömuodot:

- Tulohaastattelu, jossa sairaalakoulun opettaja, hoitotahon edustaja, oppilas ja huoltaja miettivät oppimisen tavoitteita sekä odotuksiaan sairaalakoulua kohtaan.
- Huoltajat voivat olla yhteydessä opettajaan puhelimitse tai sähköpostin välityksellä
- Koulun juhlat kaksi kertaa vuodessa
- Vanhempainillat, joissa on asiantuntijaluentoja mm. lasten- ja nuorten kehityksestä, oppimaan oppimisesta, rajoista, sosiaalisista suhteista sekä kodin ja koulun yhteistyöstä. Vanhempainiltoja pidetään kaksi kertaa lukuvuodessa.
- Opettaja tapaa huoltajaa, oppilasta ja oppilaan hoitovastuuhenkilöä säännöllisesti 3-4 viikon välein. Näissä kasvukeskusteluissa sovitaan oppilaan oppimisen tavoitteista, pohditaan avoimesti oppilaan koulunkäyntiin liittyviä vaikeuksia ja edistymistä. Koulu ja hoitotaho tukevat kodin kasvatusvastuuta.
- Viikkoarviointi: oppilas laatii viikoittain arvion työskentelystään, opettaja lisää arvioon oman käsityksensä oppilaan työskentelystä ja edistymisestä. Oppilas vie viikkoarvion kotiin nähtäväksi. Huoltajat voivat lisätä kommenttinsa kasvuvihkoon

Auroran koulu resurssikeskuksena ja nivelvaiheiden yhteistyö

Helsingin erityis- ja sairaalakoulut toimivat oman erityisosaamisalansa puitteissa resurssikeskuksina, joiden tehtävänä on helsinkiläisten erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opettamisesta vastaavien koulujen tukeminen haastavissa oppilasasioissa. Sairaalakoulujen oppilaina on lisäksi lapsia ja nuoria useista eri kunnista, joten sairaalakoulut työskentelevät myös kunnan rajojen ulkopuolella sekä valtakunnallisesti.

Auroran koulun resurssikeskustoiminnan tavoitteet ovat seuraavat:

- psyykkisten sairauksien synnyttämien virheellisten mielikuvien oikaiseminen ja ennaltaehkäiseminen
- psyykinen sairaus ei saa johtaa syrjäytymiseen koulusta
- uusien pedagogisten mallien ja interventioiden kehittäminen ja niistä tiedottaminen
- nivelvaihteyden kehittäminen:
  - oppilaiden palaaminen kotikouluun on luontevaa ja vastaanottava koulu kokee saavansa sairaalakoululta riittävästi ammatillista ohjausta ja pedagogista tukea oppilaan ja huoltajien kohtaamiseen
  - huoltajat rohkaistuvat tukemaan lapsensa koulunkäyntiä ja huomaamaan lapsensa ikätaoiset tarpeet ja veloitteet
  - verkostoyhteistyö lapsen ympärillä on aktiivista ja tavoitteellista sairaalavaiheen aikana ja sen päätyttyä

Jokaisen oppilaan kohdalle rakennetaan kotikoulun, hoitotahon ja sosiaalitoimen yhteistyöverkosto. Kaikki nivelvaiheet suunnitellaan yksilöllisesti, kunkin oppilaan tarpeista käsin, huomioiden sairauden aiheuttamat erityiset tuen tarpeet.

Aihekokonaisuuksien toteutuminen

Ihmisenä kasvaminen kulkee läpäisyperiaatteella kaikessa toiminnassamme. Aihekokonaisuuden osa-alueet ovat painotettuina opetussuunnitelmamme yleisessä osassa. Sosiaalisen ja tunne-elämän kasvamisen tueksi on laadittu tavoitteisto, joka ohjaa eri luokkatasojen ja ikäryhmien opetuksessa.

Muut aihekokonaisuudet on koottu eheytyneen opetuksen opetussuunnitelmaksi, johon on valittu ne oppiaineet ja -sisällöt, joissa kukin aihekokonaisuus parhaiten toteutuu.

Oppilasarviointi Auroran koulussa

Oppilaan arvioinnin perustana on Opetushallituksen ja Helsingin kaupungin linjaukset. Auroran koulun oppilasarviointi antaa tietoa oppilaan edistymisestä, vahvuuksista ja kehittämisalueista sekä työskentely- ja opiskelutaidoista. Kaikille oppilaille yhteistyössä oppilaan huoltajan kanssa laadittava oppimissuunnitelma turvaa yksilöllisen tavoitteiden asettelun. Oppilaan terveydentila vaikuttaa sekä oppilaan edistymiseen että suoriutumiseen ja se huomioidaan arvioinnissa.

Arviointi

Luokilla 1-4 oppilaita arvioidaan sanallisesti kaksi kertaa lukuvuodessa syyslukukauden lopussa ja kevätlukukauden päätöspäivänä. Käyttäytymistä ja työskentelyä arvioidaan itsearviointin ja jatkuvan arvioinnin pohjalta erillisellä liitteellä. Luokilla 5-9 oppilaita arvioidaan numeerisesti. Todistukset annetaan syyslukukauden lopussa ja lukuvuoden päätöspäivänä. Käyttäytymistä ja työskentelyä arvioidaan itsearviointin ja jatkuvan arvioinnin pohjalta erillisellä liitteellä. Luokkien 7-9 oppilaat saavat numeerisen jaksoarvion kunkin jakson päätyttyä. Oppilaat ja huoltajat saavat säännöllisesti palautetta oppilaan koulunkäynnistä. Itsearviointia harjoitetaan läpäisyllisesti koko koulua ajan. Oppilas siirtyä vuosiluokan tavoitteet hyväksytysti suoritettuaan seuraavalle luokalle.

Käyttäytymisen arviointi

Käyttäytymisen ohjauksen tavoitteena on, että oppilaalle muodostuu luonnolliset ja vakiintuneet hyvät käytöstavat, joiden avulla hän pystyy toimimaan ja käyttäytymään asiallisesti ja rohkeasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Omatessaan hyvät käytöstavat oppilaan on mahdollista onnistua ja osallistua tasavertaisesti vuorovaikutustilanteisiin. Oppilas saa myönteistä palautetta itsestään ja hänen itsetuntonsa kasvaa.

Työskentelyn arviointi

Työskentelyä arvioidaan jatkuvasti ja monipuolisesti kasvukeskusteluissa sekä kahdenkeskeisissä keskusteluissa. Työskentelytaitoja arvioidaan jokaisen oppiaineen yhteydessä. Todistuksessa on työskentelyn arvioinnin osuus, jossa työskentelytaitoja arvioidaan yksilöidymmin.

Suomenkieliset peruskoulut AURORAN KOULU		tunti jako											
Kertymä Helsingissä													
Koulun tuntijako													
Ei opeteta ao. vuosiluokalla													
VUOSILUOKAT	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.			
Äidinkieli ja kirjallisuus (Hki)	14		14			5	9			42			
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	4	5	3	3	3	42			
A-kieli (Hki)			8				8			16			
A-kieli			2	2	2	2	2	3	3	16			
B-kieli (Hki)													
B-kieli							2	2	2	6			
Matematiikka (Hki)	6		12			4	10			32			
Matematiikka	3	3	4	5	3	4	3	4	3	32			
Ympäristö- ja luonnontieto (Hki)	4		5							9			
Ympäristö- ja luonnontieto	2	2	3	2					9				
Biologia ja maantieto (Hki)						3	7			10			
Biologia ja maantieto						2	1	3	2	2	10		
Fysiikka ja kemia (Hki)						2	7			9			
Fysiikka ja kemia						1	1	2	3	2	9		
Terveystieto (Hki)										3			
Terveystieto										1	1	1	3
Uskonto/Elämäntutkimus (Hki)	2		4			2	3			11			
Uskonto/Elämäntutkimus	1	1	2	1	1	2	1	1	1	11			
Historia ja yhteiskuntaoppi (Hki)						3	7			10			
Historia ja yhteiskuntaoppi						2	1	2	2	3	10		
Musiikki (Hki)	2		2		2		1			7			
Musiikki	1	1	1	1	1	1	1				7		
Kuvataide (Hki)	2		2		2		2			8			
Kuvataide	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8			
Käsityö (Hki)	2		2		4		3			11			
Käsityö	1	1	1	1	2	2	3				11		
Liikunta (Hki)	4		4		4		6			18			
Liikunta	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18			
Taito- ja taideaineiden vällys (Hki)	2		4		5		1			12			
Taito- ja taideaineiden vällys	1	1	2	2	3	2	1			12			
Taito- ja taideain. yht. (Hki)	12		14		17		13						
Taito- ja taideain. yht.	12		14		17		13			56			
Kotitalous (Hki)													
Kotitalous										1	1	1	3
Oppilaanohjaus (Hki)													
Oppilaanohjaus										2	2		
Valinnaiset aineet (Hki)													
Valinnaiset aineet			1			4				4	4	13	
Oppilaan vähimmäistuntimäärä (Hki)	19	19	23	23	24	24	30	30	30	222			
Oppilaan tuntimäärät Helsingissä	19	19	23	23	24	24	30	30	30	222			
Vapaaehtoinen A-kieli						6				6			
Vapaaehtoinen A-kieli (Hki)						6				6	12		

KORJAAVAN OPETUKSEN MALLI AURORAN KOULUSSA

Liite 1

J
A
T
K
U
V
A

A
R
V
I
O
I
N
T
I

DIAGNOSOINTI

- kouluhistoria
- tausta
- sairaus
- oppimisesteet

TESTIT JA KOKEET

TODISTUKSET

ITSEARVIOINTI

OPETTAJAN LAUSUNTO

ARVIOINTISALKKU

KOULUNEUVOTTELU
KASVUKESKUSTELU
HOITONEUVOTTELU

KOULUN SISÄINEN ARVIOINTI

- ♦ kehityskeskustelut
- ♦ kritiikkiseminaari
- ♦ työsuunnittelu-seminaari
- ♦ työnohjaus

O
B
S
E
R
V
O
I
N
T
I

S
E
U
R
A
N
T
A

150 koulupäivää

SISÄÄNTULOVAIHE

- ♦ polikliininen opetus
- ♦ osasto-opetus
- ♦ koulun laaja-alainen erityisopetus
- ♦ koulun luokkamuotoinen erityisopetus

TUNNE-ELÄMÄN KEHITYS

SOSIAALISTUMINEN

ITSENÄISEN OPPIMISEN HALLINTA

TURVALLISET RAJAT
SELKEÄ STRUKTUURI
AVOIN ILMAPIIRI
PSYKKINEN IKÄTASOISUUS
LÄHIVERKON TUKI

KOULUKYKYISYYS
RYHMÄKYKYISYYS
HARRASTUSTOIMINTA
SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY

OPPIMAAN OPPIMISEN MALLI
SOSIOKONSTRUKTIIVISTA MALLIA MUKAILEN)
KOKONAISNÄKEMYKSELLINEN OPETUS
OPPIMISSUUNNITELMA
HOJKS

NIVELVAIHE 4 - 8 VK.

Auroran alakoulu: polikliininen opetus Auroran yläkoulu
 avohoidollinen koulupaikka

MAAILMANKOULU: yleisopetus erityisopetus
 lukio, ammatilliset opinnot ammattiin valmistavat

